

nare!
kupila je
tvorničara
a tvornicu
gospodar-
ravljena je
ovim nudja

Nepotpisani se dopisi ne tiskaju.
Prijedložana se pisma, oglasi itd.
isključuju po običajem členku il po
dogovoru. Isto tako je sa prilomi.
Novci se šalju poštarskom za-
putnicom (aserguo postale) na
administraciju "Naše Sloga". Ime,
prezime i naslovim pošta valja
tako označiti.

Komu list neodje na vremenu,
neka to javi odgovarajući u otvo-
renom pismu, za koje se ne plaća
poštarske, ako se izvane napise:
"Reklamacija".

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Slogom rasta male stvari, a nesloga sva pakvari. Nar. post.

Daleko smo!

Dne 10. marča završen je izbor za-
stupnika za petu kuriju.

Naših fiducijsara bilo je po dužnosti
nekoliko onaj dan u Poreču, jer su tamo
po zakonu imali glasovati zastupnika.

Bili su ruženi po običaju i neki od
njih nabavcima kamenjem. Izborni komi-
sar, kad su tražili neka jim se zajamči
posvema sigurnost, da jim je rekao, da
on neima dosta sile proti velikoj množici
svjetine.

Ali smo tako čuli iz ustiju fiducijsara,
koji su onaj dan bili u Poreču i nem-
sliko da lažu.

Neki od njih bili su na povratku u
Oprijtu također napadnuti. Prije konacnog
izbora pete kurije bio je u Poreču ban-
ditski napadnut, udaren otrogom po plećima
komadom drva, čovjek, koj je tamo došao
iz Pule po poslu, koj onda nije bio u Po-
reču, dokle nitko nije s njim mogao imati
nikakve zadjevice. Kasnije, bježeći iz Po-
reča, pogodjen je kamenom u glavu.

To nam je prioprijeđeno tajisti čovjek
i drugi, koji su močoprali krv sa ranu, u
selu izvan Poreča.

Nedjelju 14. marča, opet usred biela
dana udarili su pred crkvom Svetice u
Poreču čovjeka slabotnoga i dostaroga,
jer je počeo vikati, da se ide tužiti k-
pasturu, što mu sina kamenjem gone. Nj-
prije ga peljali ljećniku a onda, mjesto u
bolnici ili domu u bliznja selo, zatvorili
ga u zator.

Kakvo je to stanje, kako se imaju
okrstiti ti odnosa?

Od naše strane učinjeno je sve mo-
guće, da na 16. marča, kad je imao biti
izbor četvrte kurije, bude podpuno osje-
gurana sloboda i život naših fiducijsara, koji
su ovaj dan imali poći u Poreč.

Kandidat naše stranke pritužio se je
i molio je stroge naloge u Beču i u Tr-
stu, a fiducijsari pisali su u istom smislu na
kapiatanat.

Što mi znamo, fiducijsari nisu dobili,
barem ne u dobu, nikakvog zagovaranje.
Jer li čudo dakle, da se je ustaša
množina naroda, koja oružana kako je
bolje mogla, i neoružana, htjela u sami
Poreč, da osigura one, koje je narod iz-
abrao za imenovanje zastupnika? Nije do-
šlo nikakovo čudo posje ovoj. Sto se je
i zastupnikom i fiducijsarom i drugini našim
ljudem, ni krivim ni dužnim dogadjalo u
Poreču već godine i godine.

Ipak, narod dozvauši, da je za mir i
red došla u Poreč satnja vojnika, nije se
ni za korak maknuto od Varvaruske medije
prema gradu, nego je izručio svoje fiduci-
jare oblasti i čekao mirno uspjeh izbora.

Taj narod, kojeg će biti bilo okolo
dvije tisuće, nije se ni ondu upozrjao, kad je
dočuo, da je komisija odvrgla tri naša
fiducijsara. Toltiki broj naroda samo je od-
uzjeljeno popratio uspjeh izbora, kad je
dočuo, da je u svu tri izborničeva "njegov
čovjek", Dr. Laginja dobio većinu glasova
i ostao izabran.

To oduševljenje, te mirno poniranje
ovoljive množice služi samo na čest narodu
i onomu, koj ga je putio i savjetova, neka
mirno i doстоjno ide svojim kudam, kako
je i došao, bez zla i štete ikomu.

Rekuo bi čovjek, bilo pa prošlo. Ali
nije tako. Dan ili dva poslije izbora, dogo-
dilo se je što mi nikad nismo odobravali,
da su nekim posjednikom posjećene loze,
ravvaljen neki osamljeni dvor, što li, i
zapljen stog sena. Tko ima pravo takove
čine pripisati u grib cielome narodu?
Nitko, ni oblast ne, nego mora tražiti
prave krive, pak njih kazniti, a miran
narod putistvi u miru.

Oblasti u Poreču obnašle su, da je
čoće postupati dragađaju, i kako čujemo,
danas je u porečkom kotaru pet kumpa-
nija vojske, kojih da je zadatak "razo-
ružati" narod.

Vojska je, kako namjavljaju posjela
osim grada. Poreča još je Svet-Lovreč,
Dračevac, Žbandaje, Badernu, Višnjian,
Kastelir, Karlovići i Rakotole. Čujemo, da
se vojnici i njihovi članici nepeč vladaju,
ali nam dolaze tužbe na neke oružnike,
koji da su preko mjere strogi.

U ovoj težkoj kušnji našega puka u
porečkom kotaru, mi ćemo izvršiti još je
danuprije našu domoljubnu dužnost, ako svim
dovinkovimo: Iztrpite do kraja, nedajte ve-
selja našim neprijateljima, nedajte povoda
zlu. Preko vaših glava proći će i ova
težka kušnja, pak da iza nje stalno Bog
dati bolje.

A oblastim reći ćemo samo jednu:
Dajte u porečki kotar mjeru na jednake
baste, dajte pravnic u svih granah veće
uprave, i bez straha lako pošaljite na-
trag u svoje posadke onu vojsku, koja
danas sjedi u selih, koja su uvijek mirna
kad jih nitko nezauziva.

A onoj bažbojnoj stampi, koja hotice
izvraća čine i prikazuje stvari drugačije
nego li jesu, i onim, koji svu krivnju ba-
ciju na narod, sto i sto put težko poru-
žen, srannoš, svakojako oškodjen, odgo-
voriti ćemo, ako Bog da, na jaka usta i
pred jačinu sudjeljima. Za sadu samo pre-
zivom odbijamo najbezobzražniji laži, pak
poneone pisanje u Novoj Pressi, koje u po-
gledu stanja u porečkom kotaru, naši za-
kleti protivnici šire proti zastupniku dr.
Laginji i proti zasluznom čuveniku ba-
denskom volet. Franu Gorcu, u svakom
pogledu uzornom sveđeniku. Ti su ljudi
pred našim neprijateljima svemu zlu krivi,
jer nisu htjeli naroda učiti, nisu pljune-
na svu jezik i narodnost i pravice dane
mu od Boga i od kralja potvrđene za-
kone i.

Izgredi u Puli.

Dne 10. ovoga mjeseca, bio je izbor
jednog zastupnika u petoj kuriji. U Puli
se je čin obavio kako smo već javili,
a spomenite se u "Našoj Slogi" i podje de-
monstracije talijanske fukare, koja je
bila one pisanje u Novoj Pressi, koje u po-
gledu stanja u porečkom kotaru, naši za-
kleti protivnici šire proti zastupniku dr.
Laginji i proti zasluznom čuveniku ba-
denskom volet. Franu Gorcu, u svakom
pogledu uzornom sveđeniku. Ti su ljudi
pred našim neprijateljima svemu zlu krivi,
jer nisu htjeli naroda učiti, nisu pljune-
na svu jezik i narodnost i pravice dane
mu od Boga i od kralja potvrđene za-
kone i.

Dne 16. t. m. bijahu izabrani naši
sokolovi Laginja i Spinčić, pa što

naravnije, nego da radi toga i naši pul-

dade oduška svome veselju? Kad je došao

vuk ob 9 1/2 na večer, kojim se je dove-
zao u Pulu Dr. Laginja, bilo je na kolo-
dvoru i pred njim preko tisuće glava, da
ga pozdrave. Odmah zatim sakupilo se
mnogobrojno naroda u prostorijama "Či-
taočice" i tu smo se veselili do pred-
ponosi, kadno se razstasmo. Neprestano
je bilo cuti po gradu i okolicu vesele
"živio-uzklike", koji su odvajanjem od Ve-
ruđe do Sijane. Osobito naši dični Sijanci
ponijeli se baš junaci: Slava jim!

To naše veselje, sasvim nedužno i za
nikoga uvredljivo, potreslo je grozno živ-
činu nekoje latinske gospode. Radi toga
počeli se već dne 17. dogovorati i pri-
pravljati, kako će suđradun poslije pro-
klamacije izbora u gradovima osvetiti to-
bože oklanjanju slavu "metlačkoga lava i rim-
skoga divida" u gradu Puli.

Rečeno učinjeno. Čim se doznao, da
je dr. Rizzi izabran, gospoda poslužu prve
čete, da ove izazivaju, a to bijaše "mu-
žnica pučkih škola"! Valjda da su ih učitelji
vježbali dugi vremena dok su ih naučili
izreke: "...per i Croati, fora i scavi", i slične.

Ali glavna trupa izasla je tek na
večer. Na 6 sati izdانا je naredba ("So-
miero" piše, da je to dragovoljno učinjeno),
da se zatvore svi dučani i radionice i da
se razsjeti grad. Svaki pedeseti prozor

u srednjem gradu dobio je sibilja po koju
voštencu, ali u predgrađaju i okolicu niti
znaka. Malo po malo sakupila se rulja
predvodjena od "boldulskih renegata", i ne-
kojih običinskih činovnika, te strazara na
Portarati", gdje je imala izazi "muzika".
Kad je ova izasla, kakve 2—3 tisuće puša,
među njima najviše "mudori" pučkih škola,
isto je po gradu više već iztaknute po-
klike. Glavna ovacija isla je dra. Rizzi, a
nemanja njegovu desnu ruku Rossetti-ja, koji
je svu tu pogruđu trpio na diku gradi
u kojem živimo, veselo se valjda, da se
nas napada i da mu se pjeva, pod pro-
zorom. "Nella patria de Rossetti no se parla
che italiano".

Nasi ljudi pustili su neki stvar ide,
a bilo ih je nešto, kao obično, na okupu
u čitaonici. Talijanasi su bili prisiljeni, da
će izbiti "Scave", a novac jim nije bio
težak pod okriljem mještane policije. I u
istinu oni poslije svrđene demonstracije
dodjelo suvi pred čitaonicu, da tamo na-
stave i svrđa. Doduše došlo tamo jedno
put žandura i istotoliko redara, nu ovi
nisi bili kadri ili nisu htjeli ili pak nisu
smjeli, da raztjeraju onu rulju pred čita-
onicom.

Kada je odbila jedanajsta ura večer
i dok se rulja pred čitaonicom još nije
bila razšla, podje dvojica članova upitati
komisari za uzrok tomu, i da li su sje-
gurni izazi i prodi ulicama, da se u slu-
čaju koje bune i nemira nebi reklo, da
smo mi tome kriji.

Po sata zatim dođe jedan agent
police javiti, da mogu članovi mirno kući
poci, jer da nemu ni žive duše vani. Čla-
novi izazdoje mirno, uvek jedan drugog
opominjući, da šuti i mirno dalje ide.
Viši se nije moglo zahtijevati. Kad su
naši popolni koji 100 koračaja, slijedile
ih više stotina Talijanaca, koji su iz svih
ulica poskriveni skupu dolazili. Policija
i žandari na mjesto, da između jedinjih i
drugih načine jaz, i jedne zaustave, druge
napred puste, oni su slijedili cijelu povorku.
Kod knizalista pukne puška, a to je znak
Talijanima, da navate, jer su se naši onda
baš u sredini četirih ulica nalazili. Prvu
pušku izpalio je jedan talijanac, koji je
onda pobegao u kuću br. 5. ulica "Via
Giulia", o čemu imamo dva svjedoka.

U čas dva, letjelo je kamenje iz svih
ulica, puške su grmile, vikalo se i zvalo
u pomoć. Jedni naši spusili se prokriv-
i su pomicani, drugi bijegom na brieg.
"Zaro". Ove uolvila je žandarmerija, a
njeke nedužne seljake, koji su htjeli
mirno kući poći, uolvila je policija, koja
je svu svoju zuđ nad njima izilala, lupajući
ih šakama po glavi i ledjama, o čemu će
seljak Luka Rosanda prijaviti pod-
nieti. U samoj stražarnici ponijeli su se
stražari baš fino. Tu su jih sa "merli",
"a scaloni" i drugimi izrazi častili,
pa je i u tome već podnesena pritužba.

Sva krivnja sada je svjajena na nas,
jer veli, da je našim osam zatvoreno a od
talijanaca ni jedan! Hvala lijepa! Dakle
lupaju nas, proganjaju nas, pucaju na nas,
a mi se nesmijemo ni braniti, ni bježati,
ni zagovarati, jer mora biti kri i basta!

Istom kad je vojničto došlo, učinjen
je posvećeniji red i to velikom mukom,
jer policija nije htjela slušati zapovjedi
dragih, pa je zapovjednik sabljom u ruci
morao, da ih prisili na točno izvršivanje
dužnosti.

Iz k a z

prinosa na ravnateljstvo "Družbe sv. Cirila
i Metoda" za Istru tekom mjeseca veljače
tek. god.

Muzika podružnica u Kastvu žalje
iznos, sakupljene u prijateljskom
krugu dne 31. siječnja t. god.
u gostioni Vjekoslava Jelusića
u Kastvu . . . . f. 5-30

Izazi svakog četvrtka na celom
srku.

Dopisi se nevršaju ako se
notičaju.

Nobilijevani listovi se neprimaju.
Preplađata poštarskom stoj-
for, za sekciju 22 for. za godinu.
Razmjerno for. 22/1 i 1 sa pol ge-
dine. Ivan carevine vše poštarska

Na malo jedan broj 5 nov.

Uredništvo i administracija nalazi
se u Via Farante br. 14.

dom zabave i plesa, danog dne
7. tek. m. u svojim prostorijama f. 10-20

Frau Flego, predsjednici podruž-
nice u Štrpedu pošilje članarinu

za god. 1896 u iznosu od . . . f. 19-60

povije: sakupljeni pri večeri

prigodom odlaska g. Guzelja . f. 32-82

prigodom dobrog društva u

Štrpedu kod Nježe u dva puta f. 3-47

Josip K. Vidošić iz Pazina pri-
pošilje darovanju od veleu. g.

dr. D. Trinajstića, gosp. Ber-
toše, gdje Tonine Nadinović

— svaki po 1 krunu i svoje

4 kruna mjesto odzavati se

pozivu k jednoj zabavi . . . f. 3-50

R. K. Jeretov - Zadar pripošilje
poštarskim checkom uz svoj

mješevni prinos od 1 for., uni-
šlih putem "Narodnog Lista"

tekom pr. m. januara u Dal-
macija . . . . f. 14-

Jakov Drašić, predsjednik po-
držnica u Sv. Martincu kod

Buzeta pripošilje sabrani iznos

po Zorici Flego-Franjevom u

njezinoj kući prigodom kršćenja

uz licitiranje pojedinih komada

torte . . . . f. 8-99

F. Ferlan Ivanov, blagajnik po-
držnica podružnice u Kastvu do-tavlja

članarinu za pr. god. 1896 u

iznosu od . . . f. 2-

povije sakupljenih na novu go-
dinu u krčmi Frana Rubeše u

Kastvu . . . f. 6--

G.đja učeva pl. Marija Mürthal

blagajnica podružnice u Volos-
kom predaje članarinu za pr.

god. u iznosu od . . . f. 47-

povije: od igre u njezinom

domu f. 6--

Skupni odbor podružnica Družbe

sv. Cir. i Met." u Opatiji i Volos-
kom predaje iznos, unisavši

uslied zabave i plesa, priređe-
na dne 20. veljače u prostorijah

Zore u Opatiji . . . . f. 75-15

Ivan Blagor, blagajnik podružnice

u Vrpečini predaje za godinu

1896 članarinu u iznosu od . . . f. 25-60

darove u iznosu . . . f. 44-40

Podružnica ljubljanska družbe sv.

Cir. i Met. u Podgradu pripo-
šilje darove: na piro Ani i

Cirila Kumar u Podgradu . . . f. 1-

Josip Bratina u Podgradu . . . f. 50

gdje Lina Jenko ,pristojbine

z samovar . . . . f. 276

Mijo Poduje, kandidat prava na

gradskom svećačilištu pripošilje

iznos, sakupljen pri oprostoj

zabavi prigodom promocije dra.

Dorčića i dra. Ucovića . . . f. 8-

Laginja i Spinčiću.

I eto Vas opet jake

Na poprištu za slobodu,

Svetom vatrom zadahnutne

Na mještaj našem rodu.

Predlega je tudja sila

I izdaja rodognog sina

Urnebesnim, gromkim klikom

Pozdravlja vas otacbinu!

Zdravo zvezde, zdravo luči

Na mračnoma nebnu našem,

Mi se puni pouzdjanja

Predajemo vodstvu Vašem.

Vodite nas, putite nas

Kroz te klanice jadikove,

Do pobjede i do slave

I do grane lovoroze.

Drušmanina, dmetnika

Zalaman laži, zaliman varke:

Za Vas biju naša srca,

Za Vas naše duše žarke.

Poznamo Vas i Vi znate
Naše jade, naše suze
I tražite, da se vrati
Ono što nam zloba uze.

Police dva sokola,
Do sjevera lednog sada,
I nosite naše tužbe
Veće čisto naših jada.
Bog je s nama, on će dati
I treći će doći k Vama,
Kom je krila tadija sile
Salomila podla sama!

Zadar.

R. Katalinić-Jeretov.

Franina i Jurina

Fr. Sul' se ča nedelju rukavački mački
lepo zabavljali va Lovrana?

Jur. A su zlomara! Preselo je nebojen,
preselo. Bezali su ti draga moje, ih
kot Talijani sa Afriku. Prvi da je
podbrusil peti njih nejeral, a za njim
banderaš Mateša i Vražić.

Fr. U Poli, da se jedan talijanski inži-
njer posle sakih balotacioni lipo nosi.

Jur. Če neča kada mu daju škare i sukno,
pak sam meri i kroji.

Fr. To mora bit fina glavica.

Jur. Dosta, da ga vidiš.

Fr. Ča da se je tužil na Brajde debeli
mačak s pod Grada, ouemu z Lipi, da
njim ni niš daš?

Jur. A ki?

Fr. A on, ki j' dosti dobil, da nemeh
smuti.

Jur. Ča neznaš, da j' Bog najpreja sebe
bradu storil.

Fr. Da vrijeđe na Matuljih: živio Bar-
tolić!

Jur. Ma nobi brižni vriščali, kad bi njim
bil načaj povedel, da je taj Bartolić
pomagal otesat zakon za školske
naksi.

Fr. Bi ga s kamenem nagnali.

Jur. Da nebudu još.

Fr. Kako je pasalo na 10. marta
Pazinu?

Jur. A tako brate, naših fiduciari bilo je
68 sve skoro sami kmeti i 16 La-
binjani i Plominci, sve sami dulteri,
baruni i gospoda, samo jedan kmet u
kratkih bračesah, i naši u vediću su
jako lipo ponasali, a gospoda
dubtori pak nepristojno, tako, da jih
je moral nas predsjednik Šime Defar
više puta opomenuti, da se pristojno
ponašaju.

Fr. Zato mu valja pišu va porečkoj babe
i u drugih talijanskih novinah, da je
maikalon, tilan, car, kapural itd.

Jur. A bogme sam sve lipo videl; on jim
je još previše ugajal, ac jin sve naj-
prije hrvatski pak talijanski rekjal,

ali vero, da sam ja bil na njegovem
mestu, nebi bili imeli tegu gusta.

Fr. A da će, se ni valjda ni on nadal,
da će se ta „for di cultura“ tako
ponašati i još tako proti njemu pisati.

Jur. Pak još se hvalo, da su ju Pazin-
ska gospoda bili „sempre cortesi e
ospitalitati“.

Fr. Su valjda pozabili na „kortežiju i
ospitalitati“, koju su pokazali i duli
pok. deputatu dr. Mizerku, kad ga
bolešnoga nije hotio nitko u kuću,
nego su ga dali ponesti u sirotišće
kadi je umro, i ga mrtvoga na za-
mazanom vozu od gnaja popeljali u
Labin.

Jur. Oni su valjda to pozabili, ma nismo
mi, ač se je u istinu i nam grdo vi-
dilo, da su tako „fino korteži i ospi-
tali“ pazinska gospoda. Nu neka bude
to jednini i drugimi na čast.

Fr. A kako je pasalo na 16. marta?

Jur. A Bogme lipo, sve gladko, jedno-
glasno i mirao, tako da se mogu go-
spoda i duhitori, ako jim se raci,
lipo kulture od naših kmeti naučiti.

Razgovor

između g. Iv. Defara i Krstića u Tinjanu.

Dne 5. marta Krstić vracao se iz
Poreča u Tinjan poštom te se zastavio
kod g. Ivana Defara dok se pošta od-
pravila i bio med njima slijedeći razgovor:

Krstić: Vidiv na stolu „Naša Sloga“
koja je bila onaj dan poštom stigla,
reče: Ha! O! to je ta zadnja!

Ivan: Da, ali ne ona kriva, koja za
Učkom izbaža, nego ona naša stara

Sloga iz Trsta.

Krstić: Ali bi imala kazati, da smo

Slavjani a ne Hrvati.

Ivan: Mi smo Slavjani i Hrvati.

Krstić: Da, dobro ali Spinčić bi na-
šao prodat pod Hrvatsku.

Ivan: Mi ćemo ostati Hrvati i Slavjani
u Istri, a ovo je laž što kažeš, da
bi nas Spinčić prodao pod Hrvatsku.
Krstić: U prvoj sjednici kad ide Spinčić
u Beč, ćemo čuti vulje, da će nas
gledati stavit pod Hrvatsku, a to je
slabo.

Ivan: Spinčić i Laginja uviek poštano
govore za nas u Beču i za daje ako
je do potrebe, dema i život dat.

Krstić: Da, on je pravi branitelj, ali
za ova ima krivo. Koje je ovo mjesto?

Ivan: Tinjan!

Krstić: A kako ovdje?

Ivan: A kako drugače, nego za drage

Laginja i Spinčića svjedoglasno.

Krstić: Dobro! (propeta žuhko)

Ivan: Nećemo se mi putiti podkupiti od
one krije Sloge, kako u Liburniji.

Krstić: Ča su se postili u Liburniji
podkupiti?

Ivan: Tako da nebi, od onog vrazjeg

Krstića, ali uvidijaju, da su pogresili
kako se čuje, i to je samo sekacija
Rakavac.

Krstić: Tako treba, sve složno!

Ivan: Pravo je, ali znate, da Laginja i
Spinčić su pravi naši angeli zemaljski,
a oni koji bune Liburniju, neka
dodju ovamo (Krstiću kažu žakom
pod nos) buniti, pak to znati s kim
računaju.

Krstić: Nu pravo imate. (Na to otide
poštom put Pazinu.)

Različite vesti.

Obiteljske nesreće. Našu rodoljubnu
obitelj prijatelja i druga g. dra. Andrije
Štangera i njegovu čestitu svoju na
Voloskom zadesila je grđna obiteljska
nesreća.

Dne 20. t. m. preminula im vele-
vredna stvarica majka ostaviv uzcviljena
starca supruga, razružene sinove i ostalu
svetu.

Cestitoj pokojnici podielio Svečeniji
raj nebeski a nejzinim milim toliko srča-
nosti i krieposti, da bi uzmogli strpljeno
podnesti ovu težku ranu. Naše im naj-
dražnje sućut!

Znak vremena. Nocas sabrao je u
svojoj palaci trčanski bogataš i vodja
tako zvanje konzervativne stranke barun
Reine et novoizabrane gradske i du-
žavnice zastupnike progresive ili židovsko-
liberalne stranke i privake konservativne
stranke, koje je počastio bogatom gostom
i sjajnim plesom. Prisustvovalo je svećeni-
nost i c. kr. numješnik vitez Rinaldić.

Caravinsko više u Beču otvara se
dne 27. t. m. Ovo je prvi put što se se
staje počinjeno carevinsko više usljeđ
novog ili proširenog izbornog roda. U bu-
dućem broju donesti ćemo broj svih za-
stupnika razdjeljenih po klubovima ili stran-
kah i strančicama.

II proti 4. Tako zvanje austrijsko Pri-
morsko bilo je ovih dana 15 zastupnika
za carevinsko više i to Istra 5, Trst sa
okolicom 5 i Gorička-Gradiska 5. Ako
sbrojimo pučanstvo Primorja po introduc-
ti, to proti, da imade po službenoj,
nam neprijaznoj statistici, Hrvato-Sloven-
aca bar 60—70.000 više negoli Talijana
pa uprkos tolikoj većini pučanstva naše
krije i naša jezik u imati de u novom par-
lamentu Hrvato-Sloveni samo 4 zastupni-
ka i Talijani, premda u ogromnoj ma-
jini, II zastupnika. Koji nepoznat naših
nezdravim odnosima nebi zaista hotio vje-
rovati ovim brojkam, a ipak je tomu tako
Al kako je došlo do toga, pitati će ne-
upričane osobe. Evo kako:

Ovdje u Trstu pogorjalo se odavna.
Da bješte stvoreni pod konac prošle godine
tajni načrt, kšto će se prestati u prilog Tal-
ijana novi izbori za carevinsko više. Naši
čestitelji će se još možda sjećati na sa-
stanku i goste u kudi jednog ovdješnjeg
bogataša i vidljive glave tako zvana umje-
rene talijanske stranke. Kod tih gostova
sudjelovali su najradikalniji kolovodje ov-

dašnje lažiliberalne talijanske stranke. Bilo slovenske stranke, 10 talijanske, 17 „di-
sidenta“, kako se jih je nazivalo. Hrvatsko-
slovenski izbornici, kao većina, izabrali
su 3 svoja, c. kr. izborni komesar Alojzij
Fabiani, imenovan je 1 od takozvanih
„disidenta“, 2 od talijanske stranke prije,
1 još kasnije, i nijednoga od većine. To
je isto jednako pravo za sve u Istri, za
Talijane s jedne, za Hrvate i Slovence s
druge strane C. kr. kotarski kapetan Fa-
biani, da se je kašnje izpravio, da je
onko učinio, jer je čuo, da će izbor-
nici hrvatsko-slovenske stranke unistivati
glasove izbornika talijanske stranke i „di-
sidenta“! Smješno i valjano za c. kr.
kotarskoga glavara Alojzija Fabiani-a! Izbori hrvatsko-slovenske stranke nisu
još nikad ni jednoga glasa protivne si
stranke unistili, a najmanje protuzakonito.
Talijani jesu već više puta Talijanske iz-
bornike naletječe se u većini, nije nigdje
postavio u manjinu c. kr. izborni komesar,
hrvatsko-slovenske postavio je izborni ko-
mesar Alojzij Fabiani, i to na jedan „on
dit“. Kad bi se radilo po svakom, često i
dosta opravdanom, govoriti se neznamo kamo
bi morao doći c. kr. kotarski kapetan Aloj-
zij Fabiani!

Unistjenje izbora gradskoga zastup-
nika g. Ivana Nabergaja. Kod netom
minalih izbora za trčansko gradsko, de-
tionicu zemaljsko zastupstvo bješlo izabran
u I. izbornom kotaru naše okoline i slo-
venski prvak g. Ivan Nabergoj.

Taj izbor je unistila židovskobilateralna
većina zastupstva po istarskom receptu t.
j. bez ikakva razloga, uzprkos predlogu ve-
rifikacionačkog odbora, koji je glasio, da
se izbor ovjerovi. Proti izboru nebjalaže
ntoka. I tako se pomaže uvdjaju svuda u
Primorju zloglasni istarsko-talijanski re-
cept.

Izbor zastupnika Istarskih občina na
Voloskom dne 16. marta. Pripustili su svj
izbornici občina kastavčki (32), svj pod-
gradske (14), svj materijske (11), svj jel-
anske (8), svj volosko-opatijske (3) i 4
mošćeničko-brščke, u sve dake 73. Iz-
ostala su sva četiri veprinačka i 2 mošćen-
ička. Neznamo što će njim reći njihovi
biraci, koji jih biraju, da idu glasovati za
zastupnika, a oni doma ostaju. To nije
mužki. Ovu dvojicu pak iz mošćenicke ob-
čine, jednoga iz Kraja, drugoga iz Sv.
Antona, nek sude njihovi biraci. Ona dvo-
jica su sami nasim ponudili, i molili ih
da jih biraju, obećav, da će glasovati za
naše predloženika. Naši su njim povjero-
vali. A oni su prelomili vjeru. Blizu su

Lovrana. Molimo naše tamо, da nam pri-
obča imena te dvojice, dajih svaki znade,
i da se jih čuva kao vjeronosaca. C. kr.
kotarski kapetan Alojzij Fabiani, kao iz-
borni komesar, nije ovaj put mogao turiti
većnu izborniku u manjinu u komisiji.
Biš su svj jedna misli, moralta, biti i
komisija takovom. Sada se već nije moglo
smatrati ni g. Kastelica ni njegovim kao
disidente. Kad su izbornici izabrali tro-
jicu članova komisije, a komisar imenovan
trojicu, među kojim nebjalaže veleć. gospo-
dakna Rogaća, zakluknuli su svj izbornici
glasno jasno: „Zivio Rogać!“, onaj Rogać
kojeg je bio g. izborni komesar dne 10.
marta zapostavio jednom Giovanni Andreicich iz Vedeža. I Rogać bio je jedno-
glasno izabran sedmim članom, i pak sa
svim glasovi, osim svoga, predsjednikom
komisije: „Zivio Rogać!“ i opet se je
dvoranom orilo. Svi glasovi bili su odani
za g. Vjekoslava Spinčića. Izbor je teško

posve gladko. Samo kod sastava zapisnika
biti je mjesto prigovora. C. kr. kot. ka-
petan, kao izborni komesar, imao je pri-
pravljen arak za zapisnik „Land Istrian,
Bezirk Volosko“ itd. Tomu se je većina
članova komisije na predlog člana Jenko
uzprotivila, te se je moralno brisati i na-
pismati hrvatski ili slovenski. Mi smo zna-
tajčenjici, da bi c. kr. kotarski kapetan

Al. Ž. Fabiani talijanskim izbornikom ona-
kova što hijeo narutni, i značitelji smo,
da li je drugi izborni komesar, n. p.
u Poreču ili u Puli, gdje imaju Talijani
većinu, predložio njemačke nazove u za-
pisniku...“

Cim je izbor voloski svršio, došao je
deputacija izbornika pozvati izabranoga
zastupnika g. Vjekoslava Spinčića medju
izbornike. Došao je i bio id u svih na cesti
burno pozdravljen, i pak, pošto se je za-
hvatalo, odpraćen u kremu „Jurižanke“,
gdje su rođoljubi volosko-opatijski prire-
dili skupni objed.

Kod objeda vladalo je veliko odušev-
ljenje. Zdravica se je redala za zdrav-
icom u prisutnosti svih 73 izbornika i 1
50 neizbornika. Prvo je izrekao spomenuti
veleć. g. Rogać izabranog zastupnika g.
Vjekoslava Spinčića. Ovaj oduševljen, i
srlačno pozdravljen je još šestoga Talijana.
Pet Talijana imenovalo je još šestoga Talijana.
Na Voloskom bilo je 60 izbornika hrvatsko-

skoga, nego i pazinskega i lošinjskoga kota, svim biracem, kao i cijelom svjetskom hrvatskom i slovenskom puku u Istri. Među govorom i poslije govora orili su burni „živo“. Govorili su još Božo Dubrovčić, Dr. Pošćić u imu voloski i opatijski rođoljuba, Slavoj Jenko, Gašpar Kastelic, Kazimir Jelusić, A. Ryslavy i opt. Vjekoslav Spinčić i Anton Rogać. Svi govorili bili su pozorno slušani i odobravani. Svih je tako obradovalo što je običinski glavar materijski g. Gašpar Kastelic nazdravio izabranom zastupniku, i pri tom izjavio, da su kušali njega i njegove odzvane od hrvatsko-slovenske stranke, ali da su on i njegovi odbili napastneke odlučno, odlučiv, da će glasovati za narodne predloženike, kako su to njezik bar za carevinsko vijeće i kako će stalno uvjet i unapred.

Veselje bilo je podpuno kad se je saznalo, da je izabran u zapadnih kotarji Dr. M. Laginja. Klicanju: „Živo Spinčić, Živo Laginja!“ nebijše ni kraja ni konca, do kasne ure noći, po kraju i po moru.

U večer bio je Kastav grad Krasno razsvjetljen, sav kao da je u ogњu. Po kastavčini koliko se je vidi, bilo je mnogo kriesova. Veprinac bio je razsvjetljen. Mošćenice upravo divno. Na parobrod „Iku“ skupila se množica gospoda i gospodica iz Voloskoga i Opatije i bliznjih krajeva. Parobrod pun svećenika, na kojem se je gorilo bengalske ogњe, ukrcao je najprije ljudi na Voloskom, pak u Opatiji, kuda bijaše sve pano klicaj. Uz pjevanje i klicanje išlo se lagano uz obalu. Odizva bilo je po cijeloj obali, u Ikoj, u Ičićima, u Lovranu, gdje se je s ladjom nekoliko domoljuba lovrenških i ukrcalo. Draga Mošćenica bila je krasno razsvjetljena. Klicaj i ljudi taj jadi nego drugdje, jer se je znalo, da će parobrod u izkrcati izbornike mošćeničke. Parobrod išao je još do Berseča, da se izkrcaju hrceški izbornici.

U samom Kastvu sakupilo se je toliko ljudi, da jih toliko neima niti na najveći sajam. Jedva se je miciati moglo. Klicali su i pjevali stari i mlađi, mužki i ženske, svi, svi. Veselje se je jedva kasno u noć moglo utisati. Sto bijaše u Kastvu u veliko, to se je zgadjalo po kastavčini u manjem u svih stranah.

Takova slavlja, na kraju i po morn, nije još dozivila izčitnu stranu Istre.

Bog živi svestran i pošten narod i njegove zastupnike!

Otvoreno pismo dr. Ivanu Krstiću u Matuljima prihvatio urednik „Il Pensiero Slavo“ gosp. Ante Jakšić u 35. broju ovdje je „Dinost“, kojim je da te-melje pobjedu grdu klevetu rečenog odmetnika, da mu je tobož g. Jakšić ponudio 1000 for, i naš list „Naš Slog“ uko-

budu njezovi Rukavčani glasovali u izboru za V. kuriju za gosp. Dr. Laginju. Budu li naši iole moguće prihvatiti čemo i mi to pismo u budućem broju u celosti ili bar u izvadku.

„71 bacoli 16 nostri“. Ljekarnik u Opatiji Camus naručio je dne 10., nek se brzojav Dru. Tamara u Poreč: „71 bacoli 16 nostri“. Onoga dana se je biralo izbornika za petu kuriju. Za kandidata hrvatsko-slovenske stranke glasovan je 71 izbornik, za kandidata talijanske stranke 16 izbornika. Oni prvi su za ljekarniku u Opatiji Camusu, rođenjemu Pačinčanu, „bacoli“, ov poslijedni, paži. Eto, tako naslovljivane naše čestite izbornike čovjek, koji se je prije nekoliko godina dotepao na Volosko, isčuč svakodanog kruha, koji ga je dobio i podkožio se i preobukao, imajući jedno vreme ljekarnu na Voloskom i filialku u Opatiji, i dobio u poslijednje vreme ljekarnu u Opatiji — sve to po možu i prepurukom c. kr. oblasti, imenito c. kr. kot. glavar Alojzija Fabiani-a. Iz okolnosti, da je on d. r. Tamara u Poreču, urednika listice „L'Istra“, koj zna onako bljuvati na sve što je u Istri hrvatskoga i slovenskoga, izvjestio o uspjehu izbora, vidi se, da je on izvjesitelj onog bljuvavoga lista.

Iz Kastavčine pišu nam 20. t. mj. Prijatelji mi priopovjeđao, da je četvrt parozavku odslanju u ovih strana od poznatog odpadnika upravljen jednomu c. kr. bilježniku u Trst u talijanskom jeziku u glaseno:

„Pošaljite mi odmah, inače da obustaviti!“

Neka svatko sam odgoneta: 1) od koga bijaše brzojavka poslana; 2) na koga je poslana i 3) koja uoči bijaše svrha.

U Dobrinji pišu nam 19. t. mj.: Čim smo dne 16. t. mj. u večer dozvali, da je malne jednoglasno izabran zastupnikom za ovu stranu Istre naš ljubimog g. prof. Vjek. Spinčić, odmah dадосмо oduska na šim čuvatima uz paljenje mažara i kriesova. Brada po Kastavčini odgovoriše

takodjer sa kriesovima. Tako i valja; dok složni stupiše k izbornu. Većinu glasova Talijani proslavljaju svoje pobjede sa mužikama, pijkankama, plesovima, akoprem vrijeđe korizme, to smo vi i ovim putem pokazali, da smo kršćani katolici, koji postaju naredbe naše sv. matere crkve, a s druge strane potaknjući tim, da si pridržavamo običaje starih Slavena, koji su svake narodne slavlje proslavili u najčišćem elementu — ogњu. Živio dakle naš miljenik Spinčić!

Nu kao što redak koja radost dolazi bez žlosti, tako i naš u Dobrinju dva dana iz tog silno razazila vlast, da je nasa mila i dobra gospodja Marija Dražić, supruga našeg obilježenog obč. lejčenika dr. Mata Dražića, upravo dne 16. t. mj. u rodnom si mjestu Bribiru preminala. U najljepšem čistvu svoje dođe, jedva ju bila 28 godina, i već nas ostavlja! Kroz 8 mjeseci, što je u Dobrinju proboravila, zadobila bje svadbi ljubav i zato je svih nemilo košnula prezačlost vlast i njezinu smrt. Kad se je pred njekoliko dana odavale kuci odselila, da promeni zrak, tko bi nam bio rekao, da je nikada viši nevidljivo! Nu proti božjim odredbam se nemože, što osobito stavljamo na sreću našem obilježenom Hečniku, neka ovu kušnju božje providnosti čim utrzljivije podnesa. Miloj pokojniku pako bita laka hrvatska ženstvenica, koju je toll vrata za životu ljubila! (I naše iskreno sućutje velevrednomu g. dru. Dražiću. Op. ur.)

Izbori u Trstu po istarskom rečetu. Dne 18. t. mj. birala je naša okolica za četvrtim razredom u gradu Trstu (koji bira za gradsko izbore) jednoga zastupnika za carevinsko vijeće.

Taj izborni kotar zastupao je častno gosp. Ivan Nabergo kroz 25 godina. I ovaj put je njego kandidiralo polit. društvo „E d i n o s t“ i želili ga imati svojim zastupnikom svi naši neodvini i pošteni okolicanici.

Na samom Kastvu sakupilo se je toliko ljudi, da jih toliko neima niti na najveći sajam. Jedva se je miciati moglo. Klicali su i pjevali stari i mlađi, mužki i ženske, svi, svi. Veselje se je jedva kasno u noć moglo utisati. Sto bijaše u Kastvu u veliko, to se je zgadjalo po kastavčini u manjem u svih stranah.

Takova slavlja, na kraju i po morn, nije još dozivila izčitnu stranu Istre.

Bog živi svestran i pošten narod i njegove zastupnike!

Otvoreno pismo dr. Ivanu Krstiću u Matuljima prihvatio urednik „Il Pensiero Slavo“ gosp. Ante Jakšić u 35. broju ovdje je „Dinost“, kojim je da te-melje pobjedu grdu klevetu rečenog odmetnika, da mu je tobož g. Jakšić ponudio 1000 for, i naš list „Naš Slog“ uko-

budu njezovi Rukavčani glasovali u izboru za V. kuriju za gosp. Dr. Laginju.

Budu li naši iole moguće prihvatiti čemo i mi to pismo u budućem broju u celosti ili bar u izvadku.

„71 bacoli 16 nostri“. Ljekarnik u

Opatiji Camus naručio je dne 10., nek se brzojav Dru. Tamara u Poreč: „71 bacoli 16 nostri“. Onoga dana se je biralo

izbornika za petu kuriju. Za kandidata hrvatsko-slovenske stranke glasovan je 71 izbornik, za kandidata talijanske stranke 16 izbornika. Oni prvi su za ljekarniku u Opatiji Camusu, rođenjemu Pačinčanu,

„bacoli“, ov poslijedni, paži. Eto, tako

nastavljuju naše čestite izbornike čovjek,

koj se je prije nekoliko godina dotepao na Volosko, isčuč svakodanog kruha, koji ga je dobio i podkožio se i preobukao,

imajući jedno vreme ljekarnu na Voloskom i filialku u Opatiji, i dobio u poslijednje

vreme ljekarnu u Opatiji — sve to po možu i prepurukom c. kr. oblasti, imenito

c. kr. kot. glavar Alojzija Fabiani-a. Iz

okolnosti, da je on d. r. Tamara u Poreču,

urednika listice „L'Istra“, koj zna onako

bljuvati na sve što je u Istri hrvatskoga i

slovenskoga, izvjestio o uspjehu izbora,

vidi se, da je on izvjesitelj onog bljuvavoga lista.

Iz Kastavčine pišu nam 20. t. mj.

Prijatelji mi priopovjeđao, da je četvrt

parozavku odslanju u ovih strana od po-

znatog odpadnika upravljen jednomu c. kr.

bilježniku u Trst u talijanskom jeziku u

glaseno:

„Pošaljite mi odmah, inače da obu-

staviti! A kad tamo, svoj glas niste dali Slavenu, nego Talijanu, tom zakletetom protivniku svih Slavena, u koje se obraćamo i mi Hrvati.

Vidite dakle, ako niste slipi, kako se slažu vaše riječi i vaše djelo. Jedno govorite i kričite a drugo delete. Kad niste htjeli glasovati za Kastavcu dr. Laginju, po vaših riječih niste smjeli glasovati ni za Talijana, našega lutjoga neprijatelja, već ste moralni glasovati za koga Slaven, na bio taj makar i nesretni Kajfa, ili već ješte jedno važno pitanje. Mi se naime dobro sjećamo, da su talijanski listovi Istre silno napadali na g. dra. Laginju, koji je neko vrijeđe bio prisjednik i župnik u Beču. Njemu predbacavate, da to nije častno ni posteno, da uživa na laku ruku pučke žuljeve iz zemaljske blagajne.

Sada smo znatiželjni: hoće li g. P. A. Gambini odložiti službu zemaljskoga prisjednika ili će ju pridržati i na laku ruku nživiti pučke žuljeve iz zemaljske blagajne. Prosimo za odgovor porečku b. a. b. u.

Izbori u istarskih gradova za carevinsko vijeće obavio se dne 18. t. mj. Izabran bijaše propasti kandidat talijanske stranke u izvrsnim običajima zapadne Istre, puljski načelnik Rizzi. P rečka u b. a. nemože zatajiti svoje srde, što je hrv. slov. stranka postavila svoga kandidata u gradovima. Bila bi sirota htjela svetu priopovjediti, kako je njezin kandidat izabran jednoglasno i kako u gradovima neima nijednoga Hrvata i Slovence. To njoj se nije posređalo i odatile njezino smješto kopiranje. Naš narodni kandidat, urednik našeg lista, dobio je bez ikakve agitacije skoro 500 glasova, čim smo dokazali on, za dim smo išli t. j. da imamo u istarskih gradova mnogo Hrvata i Slovence biraca.

Izbori u Dalmaciji za carevinsko vijeće. U našoj kraljoj Dalmaciji izabran je narodno 11 narodnih zastupnika i to 9 Hrvata i 2 Srba. Ovo je prvi put, da nedozvani zastupnik talijanske narodnosti izabran dođe u Dalmaciju u carevinsko vijeće.

Mi se nadamo, da će gg. zastupnici u Beču onako složno raditi na korist našeg naroda kako ih je složno narod izabran.

Iz Kastavčine pišu nam 17. t. mj.: Ne čitam niti marim čitat onaj matuljski smrad, nu iz zadnjih izbora jedva sum čekao da izđu, pak da vidim, kako će opravdat rukavčake fiducijare, koji su glasovali za Talijana Bartoli-a.

Sredom (F) dobio sam ga nedjelju u ruke. Pročitao sam ga pomajno od početka do kraja, ali od Bartoli-a nisam našao ni slova. Nu ipak našao sam mjesto, gdje se o njegovom izboru govorio. Evo kako.

„Po cijelom Istru bila je živilna agitacija i to ja sedne strane, s kojom jednoglasno, da se sacuva istoj zemljini karakter narodno-istarski bez razlike jezik, a istovremeno bilo talijanskoga: s druge strane, a na čelu iste Laginju, Spinčić, Mandić... itd.“

Cijele dakle. Dve dake bile su stranke. Druga je Laginjeva, a prva da je s kom i vi držite. Koja je ta prva? — Jeli to slavenska? Jeli to dalmatinska? Jeli to prva stranka, koja bi htjela, kako govorje njeki, da bude sve po starinsku? Ne. Ta prva stranka, to je talijanska stranka, a na čelu

je talijanski stavljanici stavljanici nam u vrijek zaprijeke, te ova crkva još do danas nije blagoslovljana na obču žalost i nevolju naroda našeg i svihjih davatelja. Nu sad tekdar dobitimo dozvolu našu mišu i dragu Kastavčinu, ako se brzo neopameti.

Iz Kanfanarsčine pišu nam 14. marta. (Blagoslovjenje crkve sv. Martina). Tri godine su jur prošle, odkad smo sagradili mukom našom i dobrim našim prijatelja zdavna jur porušenu crkvu sv. Martina vruči Lima. Nasi nepriljubljeni stavljanici nam u vrijek zaprijeke, te ova crkva još do danas nije blagoslovljana na obču žalost i nevolju naroda našeg i svihjih davatelja.

Nu sad tekdar dobitimo dozvolu našu vlastnu blagoslovnu na blagdan navještenja B. M. D. M. to jest na 25. marta, ako bude ugodno vreme, t. j. bez kiše. Stara Svetišnjem!

Iz Zadra pišu nam 22. t. mj. Urjek zaposlen ne mogu se javljati česnje u mlijot mi „Našoj Slogi“. Evo me danas, kad su već naši izbori ovdje pri koncu. Jos sutra imademo odlučnu bitku, pa pobojimo li, izbiti-utememo iz Beča zaunjevog talijanskog kneza Bouda. Naši talijani su pokunjeni, ubijeni. Nekoju vele, da će umanjiti porabro, pa će se svij preseliti u obecanu zemlju, gdje evakuirana narance i panamani. Sretan im put! To su već davno imali učinuti, a ne trovati ovdje bijedni narod sa „Krivim Dalmatinom“ rodjenim braćom Važe, Travc Nestloge. Ali bude istinitu je naša recenică: Neimā li dušinama, majka ti ga radi.

Jatagan.

Hrvatsko priopomočno društvo u Beču izabrale je na glavnoj skupštini dne 27. veljače o. g. ovu gospodinu u odbor: Predsjednikom Marku Jurju Juhnu, veleposjednikom, predpredsjednikom Autušom Šuplicom, pravnugom rječebnikom kod c. kr. bečkoga zemaljskog sudišta; tajnikom Spiru Peroviću, svršenoga pravnika; blagajnikom don Stipu Bratunčiću, svećeniku; odbornicu dra. I. Skaricu, praktičnjaku ljeknika i Rudofu Miloviću, vježbeniku lastavice; revizorima Dragana Altenau, Josipa Brozovića i Milivoja Javandu.

Toplo preporučujuci naše društvo daljavoj blagohotnosti plemeništih dobrobita, molimo, da se plemeništi darovi u buduću životu našu podpisuju adresu.

Hrvatsko priopomočno društvo u Beču, VIII. Piaristengasse, 43.

